

De Lier, 6 september 2009

Lezing

2 Samuel 6

[1] Weer riep David alle weerbare mannen van Israël bijeen; het waren er dertigduizend. [2] Hij ging met zijn gevolg op weg om de ark van God op te halen uit Baäla in Juda, de ark waaraan een bijzondere naam verbonden is: die van de HEER van de hemelse machten, die op de cherubs troont. [3] Ze haalden de ark van God uit het huis van Abinadab, dat op een heuvel ligt, en laadden hem op een nieuwe wagen. Abinadabs zonen Uzza en Achio leidden de wagen; Achio liep voor de ark uit. [5] David en de Israëlieten speelden voor de HEER op allerlei muziekinstrumenten van hout en op lieren en harpen, op tamboerijnen, rinkelbellen en cimbalen. [6] Toen ze langs de plek kwamen waar Nachon zijn graan dorste, gingen de ossen daar op af. Uzza stak zijn hand uit en greep de ark van God vast. [7] De HEER ontstak in woede tegen Uzza en strafte hem ter plekke voor zijn onachtzaamheid, zodat hij op slag dood was. [8] David werd kwaad omdat de HEER Uzza had doorkliefd. Hij noemde die plaats Peres-Uzza, en zo heet het daar tot op de dag van vandaag.

Toespraak

Uzza wil voorkomen dat de ark van God te pletter valt, grijpt deze vast en ... valt zelf dood neer. De ark van God aanraken, lijkt dodelijk te zijn.

Het relaas van dit gruwelijk tafereel is zo oud als het jong is : het is van alle tijden dat mensen ervan overtuigd zijn dat het heilige gevaarlijk is. Dat het heilige en het menselijke, het goddelijke en het humane, niet te verzoenen zijn. Dit staat in schril contrast met het profetische godsbeeld dat geschilderd wordt in het boek Genesis : God scheidt er de mens naar zijn beeld en gelijkenis, man en vrouw. En staat evengoed in schril contrast met hoe ik de werkelijkheid ervaar : ik heb maar weet van één wereld, deze, hier, nu, mannelijk en vrouwelijk, goddelijk en menselijk tegelijk.

Wat een fijne vondst van die God van Israël, dat kleine volk dat zich beweegt tussen de massieve kolosculen van Egypte en Babylon, waar goden neerkijken op mensen en ze verpletteren. Die God van Israël vindt een

achterpoortje aan het beeldverbod dat Israël zich oplegde door een beeld van zichzelf te presenteren : de concrete mens, man en vrouw. Het beeld van de God van Israël is geen abstracte voorstelling. God houdt zich niet op afstand zoals aan een loket, aan de toonbank of via een webcam, maar toont zich concreet aan ons op de wijze waarop wij elkaar hier ontmoeten : van aangezicht tot aangezicht. Daarom alleen al is de opstelling waarmee wij vieren de moeite waard om – zo nodig – de kapel elke week volledig of gedeeltelijk te herschikken. De blik, de blik van iemand die om herkenning vraagt, is de eerste vindplaats van God. En het is misschien ook de laatste, de enige – alle andere vindplaatsen, alle heilige dingen lijken slechts een ontsnapping, een verdoving, een alibi voor de overgave aan het profetisch visioen van de bijbel als ze zich niet verbinden met die blik, die vraag om herkenning.

Heilige plaatsen als Jeruzalem en Rome en Mekka ... hoe heilig zijn ze als er niet naar menselijkheid, naar gerechtigheid gestreefd wordt ? Deze plaats, een kring rond een tafel in een kleine kapel in een uithoek van de wereld ontleent zijn heiligheid aan het feit dat jij hier misschien herleeft met het woord tot jou gesproken bij de koffie straks. Het kleed dat de voorganger draagt is niet heilig, niemand hier valt dood bij het aantrekken ervan en hopelijk zal niemand hier doodvallen van jaloezie omdat ie het vandaag niet mag aantrekken. Het kleed tilt ons als gemeenschap op om uit te stijgen boven het banale. Het kleed verbeeldt dat het goddelijk is naar een echte gemeenschap te streven. Het brood dat je straks ontvangt is niet heilig, het is het gebaar waarmee het jou gegeven wordt, het gebaar waarmee jij het ontvangt en het vrijmoedig woord dat eraan voorafgegaan is en ons met elkaar verbindt, dat heilig is. Levengevend. Bevrijdend. Het brood verbeeldt dat het goddelijk is te delen met elkaar.

Soms zie je het hier gebeuren, dat de heilige momentjes, de godservaringen in de context die ik hier beschreven heb, dat ze overslaan van de één op de ander. Je leest het af op de gezichten. Dat het hier maar vaak gebeurt dit jaar; dat wens ik jullie, dat wens ik ons allen toe. Dat wens ik alle mensen toe die op zoveel plaatsen samenkomen in kerken en moskeeën, in tempels en vergaderlokalen, op de akkers en in de fabrieken. Of thuis rond de tafel.

Laat ons daartoe een goddelijk, een heilig teken stellen : zoals elk jaar dekken we nu de loofhut, verbeelding van het op weg zijn met elkaar en met Ik-zal-er-zijn.

Guido Verleye
St-Liobaklooster
14 augustus 2009